

Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kfv.V.35.223/2019/4.

A tanács tagjai: Dr. Lomnici Zoltán a tanács elnöke
Dr. Stefancsik Márta előadó bíró
Dr. Kurucz Krisztina bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Szecskay Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: Dr. Dezső Róbert ügyvéd)

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. Rózsa Sándor pénzügyőr őrnagy

A per tárgya: vámügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. november 29-én kelt 18.K.31.248/2018/16. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 18.K.31.248/2018/16. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az alperes 3156443079, 3156443112, 3156443178, 3156443277, 3156448546, 3156443068, 3156448492, 3156448447, 3156443123, 3156443222, 3156448591 számú határozatait - az elsőfokú határozatokra kiterjedő hatállyal - hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 3.000.000 (azaz hárommillió) forint elsőfokú és 1.500.000 (azaz egymillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2004. óta Kínából importált építőipari termékeket, 2010-ben az Európai Unió Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) ezekkel a termékekkel kapcsolatban kérdőív kitöltésére hívta fel. 2011. február 16-án hatályba lépett a Bizottság Kínai Népköztársaságból származó egyes üvegszál szítaszövetek behozatalára vonatkozó ideiglenes dömpingellenes vám kivetéséről szóló 138/2011/EU rendelete, majd 2011. augusztus 3-án a Tanács Kínai Népköztársaságból származó egyes üvegszál szítaszövetek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről és a kivetett ideiglenes vám végleges beszedéséről szóló 781/2011/EU végrehajtási rendelete. Minderre figyelemmel, ezt követően a felperes a termékeket - kedvezményes vámtétel érvényesítése érdekében - Malajziából rendelte meg. Beszerezte a maláj társaságok tevékenységi engedélyeit, telephelyfotókat.
- [2] A Bizottság 2011. november 9-én az 1135/2011/EU rendelettel határozott a 791/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelettel a Kínai Népköztársaságból származó egyes üvegszál szítaszövetek behozatalával szemben bevezetett dömpingellenes intézkedéseknek a Malajziában feladott - akár Malajziából származóként, akár nem ilyenként bejelentett - egyes üvegszál szítaszövetek behozatala révén történő lehetséges kijátszására vonatkozó vizsgálat megindításáról, valamint e behozatalok nyilvántartásba-vételi kötelezettségének előírásáról. A Tanács pedig 2012. július 16-i 672/2012/EU végrehajtási rendeletével a 791/2011/EU végrehajtási rendelettel a Kínai Népköztársaságból származó egyes üvegrostból készült hálószerkezetek behozatalára kivetett végleges dömpingellenes vámnak a Malajziában feladott, akár Malajziából származóként, akár nem ilyenként bejelentett egyes üvegrostból készült hálószerkezetek behozatalára történő kiterjesztéséről rendelkezett.
- [3] A felperes kezdeményezésére 2011. augusztus 23. és 2011. november 7-e között a Nemzeti Adó-és Vámhivatal (NAV) Vám-és Pénzügyőri Igazgatósága a G. F. és a G.F. nevű társaságok által feladott üvegszál szítaszövet tételek szabad forgalomba bocsátását Malajziából (MY) származóként, a felperes által megadott 70195900, illetve 70195100 vámtarifaszámon, kedvezményes vámtétel alkalmazásával a 1012241A123854 (2011.09.12.), 1012241A116979 (2011.08.29.), 1012241A154119 (2011.11.07.), 1012241A130863 (2011.09.23.), 1012241A132166 (2011.09.26.), 1012241A114144 (2011.08.23.), 1012241A141830 (2011.10.13.), 1012241A106727 (2011.08.09.), 1012241A132847

- (2011.09.27.), 1012241A123906 (2011.09.12.), 1012241A100439 (2011.07.22.) számú határozataival elfogadta.
- [4] A vámhatóság a 2011. augusztus 30-án szabad forgalomba helyezett áru vonatkozásában - hivatalból - az áru származásának vizsgálatát rendelte el, az eljárás keretében vámbiztosítékot kért, és az eljárása eredményeként a 2012. szeptember 24-én kelt határozatával a felperes által bemutatott származásigazolást elfogadta, a vámbiztosítékot felszabadította.
- [5] A NAV Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága a felperesnél 2011. január 1. - 2012. május 31-ig terjedő időszakra utólagos ellenőrzés alapján a 2012. október 2-án meghozott 3730-12/2012. NAV NMVPIG számú határozatával ezen és más (összesen 49 db) szabad forgalomba hozatali eljárások határozatait elfogadta, négy további vámeljárást (1012242A031060, 1012241A057265, 1012241A059850, 1012241A068436) tekintetében külön határozatokat hozott. Megállapította, hogy - a 1012241A116979 (2011.08.29.) határozatszámú árunyilatkozat tekintetében a származás és antidömping intézkedések kivételével - határozata ellenőrzéssel lezárt időszakot keletkeztetett.
- [6] Az Európai Unió Csalás Elleni Hivatala (a továbbiakban: OLAF) 2011. november 9-én a Kínai Népköztársaságból származó üvegszál szítaszövetek behozatalára kivetett dömpingellenes vámok elkerülése tárgyában az EU valamennyi tagállamát érintő vizsgálatot kezdett.
- [7] Az OLAF 2013. június 24-én küldte meg az alperesnek az OF/2011/0969 számú zárójelentését (Final Report), a hozzá tartozó, intézkedések megtételére szóló Ajánlással.
- [8] Ezt követően a NAV Elnöke 2013. június 19-én az utólagos ellenőrzésnek a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Vámtörvény) 7/D. § (1) bekezdés b) pontja szerinti szakszerűségi és törvényességi felülvizsgálatára irányuló felülellenőrzését rendelte el (a továbbiakban: első felülellenőrzés). A NAV Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága felperes terhére összesen 169.143.453 Ft vám és 42.285.861 Ft általános forgalmi adó (áfa) kiszabásáról szóló 18 határozatát a NAV Elnöke a 2014. március 25-én kelt másodfokú határozataival - a Vámtörvény 60. § (4) bekezdése szerinti súlyosbítási tilalom megsértése miatt - megsemmisítette. Erre figyelemmel az elsőfokú hatóság egyetlen határozattal (5221695804) a felülellenőrzést - jogsértés megállapítása nélkül - 2014. április 15-én lezárta. A határozat 2014. május 5-én emelkedett jogerőre.
- [9] Időközben a Nemzetgazdasági Miniszter a 2014. április 9-én a 2011. január 1. - 2012. május 31. közötti időszakra lefolytatott utólagos ellenőrzés Vámtörvény 7/D. § (1) bekezdés a) pontja szerinti - újabb - felülellenőrzését rendelte el (a továbbiakban: második felülellenőrzés), az

elkészült vizsgálati részjegyzőkönyvet a felperesnek 2014. május 14-én adták át, amelyhez mellékletként csatolták a zárójelentést (Final Report) anonimizált fordításával együtt, ennek angol nyelvű, 1. számú mellékletét képező „Mission Report” anonimizált változatát és néhány mellékletét (vizsgálati jegyzőkönyv 1. számú melléklete), egy táblázatot a felperesre vonatkozó, saját kigyűjtésű adatokkal (vizsgálati jegyzőkönyv 2. számú melléklete), valamint egy thaiföldi vámhatóság által írt válaszlevelet annak fordításával (a jegyzőkönyv 3. számú melléklete).

[10] A második felülellenőrzés eredményeként a NAV Központi Hivatala (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2014. június 12-én kelt

- 2215750530 számú határozatával a 1012241A123854 (2010.09.12.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 3.457.476 Ft vám és 864.369 Ft áfa,
- 2215750486 számú határozatával a 1012241A1216979 (2011.08.29.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 6.270.820 Ft vám és 1.567.705 Ft áfa,
- 2215750398 számú határozatával a 1012241A154119 (2010.11.07.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 12.442.533 Ft vám és 3.110.634 Ft áfa,
- 2215750299 számú határozatával a 1012241A130863 (2010.09.23.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 7.707.572 Ft vám, 1.926.893 Ft áfa,
- 2215750639 számú határozatával a 1012241A132166 (2010.09.26.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 3.853.788 Ft vám, 963.447 Ft áfa,
- 2215750189 számú határozatával a 1012241A114144 (2010.08.23.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatta, 10.093.370 Ft vám, 2.523.343 Ft áfa,
- 2215750684. számú határozatával a 1012241A141830 (2010.10.13.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 13.145.132 Ft vám, 3.286.283 Ft áfa,
- 2215750244 számú határozatával a 1012241A106727 (2010.08.09.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 11.560.596 Ft vám, 2.890.149 Ft áfa,
- 2215750343 számú határozatával a 1012241A132847 (2010.09.27.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 11.606.233 Ft vám, 2.901.558 Ft áfa,
- 2215750585 számú határozatával a 1012241A123906 (2010.09.12.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 6.907.162 Ft vám, 1.726.790 Ft áfa,
- 2215751207 számú határozatával a 1012241A100439 (2010.07.22.) számú vámárnyilatkozat adatait megváltoztatva 9.874.537 Ft vám, 2.468.634 Ft áfa, összesen 96.919.219 Ft vám és 24.229.805 Ft áfa pótbefizetésére kötelezte a felperest,

[11] Az elsőfokú hatóság a 2014. május 30-án jogerőre emelkedett végzésével 196.874.126 Ft pénzkövetelés ideiglenes

- biztosítását rendelte el.
- [12] A felperes fellebbezése folytán eljáró NAV Elnöke (a továbbiakban jogutódjaival együttesen: alperes) a 2014. augusztus 4-én kelt 3156443079, 3156443112, 3156443178, 3156443277, 3156448546, 3156443068, 3156448492, 3156448447, 3156443123, 3156443222, 3156448591 számú határozataival az elsőfokú határozatokat helybenhagyta.
- [13] Határozatait a felperest terhelő vám és általános forgalmi adó fizetési kötelezettség jogalapja tekintetében az Európai Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozattal szembeni védelemről szóló (2009. november 30.) 1225/2009/EK tanácsi rendelet 1. cikk (1) bekezdésére, a Kínai Népköztársaságból származó egyes üvegszál szitaszövetek behozatalára vonatkozó ideiglenes dömpingellenes vám kivetéséről szóló, a Bizottság 138/2011/EU rendelete (2011. február 16.) 1. cikkére, továbbá a Kínai Népköztársaságból származó egyes üvegszál szitaszövetek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről és a kivetett ideiglenes vám végleges beszedéséről szóló a Tanács 791/2011/EU végrehajtási rendeletére (2011. augusztus 3.) alapította.
- [14] Indokolásában hivatkozott arra, hogy az OLAF-jelentés szerint a felperes által malajziai származásúként bejelentett és szabad forgalomba bocsátott üvegszál szitaszövetet Kínában gyártották. A Kínából feladott rakományok a Port Klang-i szabadkereskedelmi övezetben (kikötő) transzforszállítmányokként (ZB1 import és ZB2 export) nyilvántartásba vételre és átrakódásra, majd az EU-ba kerültek, Malajziába, illetve a maláj fővámszabadterületre fizikailag nem léptek be. A csalást elkövetők a termék behozatalára vonatkozó hagyományos és dömpingellenes vámokat úgy kerülték el, hogy a szállítmányokat más társaságoktól származóként jelentették be a maláj fő vámszabadterülethez, és vámkezelésükkor a malajziai vámhatóságnak eredeti, de szabálytalan, vagy hamisított származási bizonyítványokat mutattak be, amelyek alapján a maláj vámhatóság azokat (import K1 / export K2) nyilvántartásba vette, és kiállította a rakományok maláj származását igazoló FORM A nyomtatványt. Az OLAF 744 konténer szállítmány kínai szállítóját azonosította be, további 229 konténer szállítója a jelentés elkészültekor még beazonosításra várt.
- [15] Kifejtette az Európai Unió Bírósága (EUB) C-173/06 Agrover Srl, C-153/94 Faroe Seafood, C-98/83 Van Gend & Loos ügyeiben rögzített jogértelmezésre utalással, hogy a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) 220. cikk (2) bekezdés b) pontjában rögzített feltételek hiányában, a vámkülönbözetet a magyar vámhatóságnak könyvelésbe kellett vennie. A felperes jóhiszeműsége önmagában a vám alóli mentesüléshez nem

- elegendő.
- [16] Utalt arra is, hogy a vámtartozás közlésére a Vámkódex 221. cikk (3) bekezdésében meghatározott elévülési időn belül került sor, a tartozás nem a vámhatóság hibájából állt elő, ezért a Községi Vámkódex végrehajtásáról szóló 2454/93/EGK rendelet (a továbbiakban: Vámkódex Vhr.) 871. cikk alapján nem kellett az ügyet az ún. Vámkódex Bizottság elé utalni.
- [17] Álláspontja szerint a miniszter által elrendelt felülellenőrzés során a súlyosítási tilalomra vonatkozó rendelkezések nem voltak alkalmazhatók, a vámtartozások a Vámkódex 243. cikke alapján sem évültek el.
- [18] Az elsőfokú hatóság a nyelvhasználatra vonatkozó szabályokat nem sértette meg, mert a részjegyzőkönyvhöz mellékletként csatolta a zárójelentést (Final Report) és annak fordítását, az 1. számú mellékletét képező „Mission Report” anonimizált változatát és a 2. mellékletként a felperest érintő adatokról szóló táblázatot.

A kereseti kérelem és ellenkérelem

- [19] A felperes 17 alperesi határozattal szemben benyújtott keresetében a határozatok elsőfokú határozatokra is kiterjedő hatályon kívül helyezését, másodlagosan az alperesi határozatok hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.
- [20] Anyagi jogszabálysértésként a vámtartozás alóli mentesítése érdekében a Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontjának, a Vámkódex vhr. 871. cikkének, a Vámtörvény 7/N. §-nak, a Vámkódex 221. cikk (3) bekezdésének megsértését jelölte meg.
- [21] Az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésként az iratmegismeréshez, a védekezéshez, az anyanyelv használatához, ezáltal a tisztességes eljáráshoz való jogára, az eljárási határidőre [Vámtörvény 7/D. § (2) bekezdés c) pont], a súlyosítási tilalomra [Vámtörvény 60. § (4) bekezdés], a vámtartozás nyilvántartásba vétele közlésére [Vámkódex 221. cikk (1) bekezdés], a vámárnyilatkozatok módosítására [Vámkódex 8. és 9. cikkek, Vámtörvény 60. § (3) bekezdés] vonatkozó rendelkezések megsértését állította.
- [22] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.
- [23] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elrendelte a kereset egyes határozatok szerinti elkülönített tárgyalását, majd az alperesi határozatokat elsőfokú határozatokra is kiterjedően hatályon kívül helyezte a 28.K.33.239/2016/4., 28.K.33.240/2016/4., 28.K.33.233/2016/6., 28.K.33.237/2016/5., 28.K.33.236/2016/5., 28.K.33.234/2016/5., 28.K.33.235/2016/5. 28.K.33.238/2016/5., 18.K.32.992/2016/7., 18.K.32.991/2016/7. és 18.K.32.990/2016/8. számú ítéleteivel.
- [24] Az alperes felülvizsgálati kérelmei alapján eljárta Kúria a

Kfv.I.35.352/2017/6., Kfv.V.35.353/2017/6.,
 Kfv.V.35.423/2017/6., Kfv.I.35.422/2017/6.,
 Kfv.I.35.526/2017/6., Kfv.I.35.426/2017/6.,
 Kfv.I.35.420/2017/6., Kfv.V.35.503/2017/6.,
 Kfv.V.35.527/2017/6., Kfv.VI.35.425/2017/6.,
 Kfv.VI.35.525/2017/6. számú végzéseivel a jogerős ítéleteket hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

- [25] A Kúria döntéseit azzal indokolta, hogy az alperes iratai nem teljes körűen szerepeltek valamennyi perben, és nem volt megállapítható, hogy a felperessel azokat közölték-e. Egyben rámutatott, hogy az Európai Parlament és a Tanács 1073/1999/EK rendelete (1999. május 25.) az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról (a továbbiakban: Rendelet) (10) és (16) preambulum bekezdése és 9. cikke, az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről Euratom rendelet (a továbbiakban: Euratom rendelet) 11. cikke, valamint az ezek értelmezésére kialakult EUB joggyakorlata [C-47/16. Veloserviss és C-407/16. SIA Aqua Pro] értelmében a jelentés ugyanolyan módon és ugyanolyan feltételek mellett fogadható el bizonyítéknak, mint az adott ország nemzeti közigazgatási felügyelői által készített közigazgatási jelentések. A perbeli jelentés és mellékletei nem általános leírást tartalmaznak, ezért érdemi vizsgálatuk nem mellőzhető.
- [26] A Kúria az új eljárásra előírta, hogy az elsőfokú bíróság először a keresetben megjelölt eljárási jogszabálysértésekről határozzon: jogszerűen került-e sor a felülellenőrzés elrendelésére; a felperes a közigazgatási eljárás során az OLAF-jelentésben foglaltakat és az azt alátámasztó dokumentumokat megismerhette-e, ennek esetleges hiánya miként hatott ki jogorvoslati jogának gyakorlására, akadályozta-e védekezésének előterjesztésében; illetve a határozat érdemére mindez kihatott-e. Ha az ügy érdemi eldöntésére is kiható lényeges, a bírósági eljárásban nem pótolható eljárási szabálysértés nem állapítható meg, akkor állást kell foglalnia arról, hogy az OLAF-jelentés és annak mellékletei alkalmasak-e a bizonyítékkénti felhasználásra. Ebben az esetben érdemben kell döntenie az alperesi határozat jogszerűségéről, az előzetes döntéshozatal iránti kérelméről.
- [27] A felperes a megismételt eljárásban az alperesi határozatok aláírási hibáit állítva kérte a semmisségük megállapítását.

A jogerős határozat

- [28] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a 11 alperesi határozat vonatkozásában a keresetet elutasította.
- [29] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a keresettel támadott határozatok nem semmisek.
- [30] Kifejtette, a vámkezelésekre 2011. augusztus 9-e és 2011. november 7-e között került sor, valamennyi elsőfokú határozat 2014. június 12-én kelt, így a Vámkódex 221. cikk (3) bekezdésének megfelelően a hatóság a vámtartozás keletkezésétől számított 3 éven belül közölte a tartozás összegét.
- [31] Az iratok felperes általi megismerhetőségére, a felperes ügyféli jogainak gyakorlására vonatkozó kereseti kérelemmel kapcsolatban kifejtette, hogy az alperes a 2215797597 számú vizsgálati jegyzőkönyvhöz mellékletként csatolta az OLAF megállapításait tartalmazó zárójelentés (Final report) angol és magyar nyelvű változatát, a Mission Report angol nyelvű változatát és annak felperest érintő mellékleteit, valamint a részjegyzőkönyv 2. mellékletét képezte az a táblázat, amely tartalmazta az OLAF által a felperes részére szabad forgalomba bocsátott szállítmányok adatait. Utalt arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 9. § (1) bekezdése alapján az eljárás nyelve a magyar, és a hatóság kötelessége, hogy a felperes rendelkezésére bocsásson minden olyan releváns dokumentumot, amelyre a határozatát alapította. Azzal, hogy csak a dokumentumok egy részét fordította le, illetve hogy egyes mellékleteket csak angol nyelven, továbbá az OLAF által megküldött dokumentumok egészét nem bocsátotta a felperes rendelkezésére, eljárása nem felelt meg a Ket. rendelkezéseinek, azonban a felperes vizsgálati jegyzőkönyvre tett észrevételből, fellebbezéséből az állapítható meg, hogy a dokumentumokban foglaltakat teljes mértékben megismerte és értette, ügyféli, jogorvoslati jogát teljes körűen gyakorolta.
- [32] Álláspontja szerint a felperes a rá nem közvetlenül vonatkozó, zártan kezelendő dokumentumok, iratok megismerésére nem volt jogosult, mert e tekintetben az alperest kötötték az adatok felhasználására vonatkozó, a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendeletében (2000. december 18.), és a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben megfogalmazott előírások. A per folyamán azonban az alperes az egész iratanyagot csatolta, a felperes azokat megismerhette, ezt követően nem merült fel olyan új körülmény, amelyre a felperes korábban jogorvoslati

kérelmeiben nem hivatkozott, a nyilatkozattétel, bizonyítás lehetősége a perben is adott volt, ezért a bíróság az iratok közigazgatási eljárásban történt megismerhetőségének részbeni hiányát nem tekintette az ügy érdemi elbírálására kiható eljárási hibának.

- [33] Kifejtette, hogy a felülellenőrzés a Vámtörvény 1. § (3) bekezdés 7. pontja szerinti utólagos ellenőrzés egyik formája. A Nemzetgazdasági Miniszter utasítására a Vámtörvény 7/D. § a) pontja alapján lefolytatott felülellenőrzés során - annak ellenére, hogy azt a 7/D. § (1) bekezdés c) pontja önálló felülellenőrzési okként szabályozza - jogszabályi korlátozás hiányában, új tény, körülmény is figyelembe vehető volt. A Vámtörvény 7/D. § (2) bekezdésében foglalt korlátozás, amely szerint a 7/D § (1) bekezdés c) pontja szerinti felülellenőrzés nem indítható, ha az elrendelés feltételeinek tudomásra jutásától számított 6 hónap eltelt, a rendelkezés szerkezeti megoldása szerint a 7/D. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ellenőrzésre nem vonatkoztatható. Ezért nincs perbeli jelentősége, hogy az OLAF-jelentésről való alperesi tudomásszerzés és a felülellenőrzés elrendelése között több, mint 6 hónap telt el.
- [34] Utalt arra, hogy a súlyosítás tilalomra vonatkozó rendelkezések alól az adópolitikáért felelős miniszter utasítására elrendelt utólagos ellenőrzés a Vámtörvény 60. § (4) bekezdés d) pontja szerint törvényi kivétel. Az alperesnek a Vámtörvény 60. § (3) bekezdése alapján új határozatot kellett hoznia, mert új tényállási elemként merült fel a termékek kínai származása. A szabad forgalomba bocsátásról szóló határozatok megsemmisítésére a Vámkódex 8. cikke alapján sem kerülhetett sor, mert az ott meghatározott három konjunktív feltétel közül nem teljesült az, hogy a felperes-kérelmező tudta vagy tudnia kellett, hogy a tényállás helytelen vagy hiányos.
- [35] Az OLAF-jelentés bizonyító erejével kapcsolatban az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a több évig, a MITI és maláj vámhatóság bevonásával folytatott vizsgálat és erről készített, a vizsgálóbizottság, valamint az abban részt vevők által igazolt zárójelentésben foglaltak alapján a vámhatóság jogszerűen folytatott felülellenőrzést, és jogszerűen vette figyelembe az abban foglalt ténymegállapításokat. A vizsgálati jelentésben található riportok, a maláj vámhatóság nyilatkozata, a vám eljárás bemutatása, a vámokmányok (ZB1/ZB2, K2) vizsgálata, a MITI és a meglátogatott importőr cégek nyilatkozata, MITI látogatás eredménye (csak bevonó gépek voltak a számlakiállítóknál, amelyek nem alkalmasak fonálból történő gyártásra és ekként nem jogosítanak a kedvezményes származás igazolására), az importőrök, Gold Fiberglass, GFTEX (amelyek gyártási tevékenysége üvegszál szítaszövet bevonására korlátozódott), a Kínából exportáló

Sunshine Logistics vezetőinek meghallgatása, a dokumentumokkal való szembesítése olyan részletességű volt, amely alapján követhető, hogy a csalást elkövetők a Kínából származó üvegszál szítaszövetek behozatalára vonatkozó hagyományos és dömpingellenes vámokat eredeti, de szabálytalan, vagy hamisított malajziai származási bizonyítvány vámcélú bemutatásával támasztották alá, a felpereshez köthető szállítmányok is beazonosíthatók voltak (az ún. SAD_ID szám alapján). Kiemelte, az, hogy a maláj vámeljáráások dokumentumait, nyilvántartásokat, adatbázisokat a felperes nem ismerhette meg, nem zárja ki az OLAF-jelentés jogszerű felhasználását, mert a maláj hatóságok zárójelentéshez csatolt nyilatkozatban elismerték az abban foglaltakat. A zárójelentés olyan mélységű és mennyiségű konkrét, számszerűsített adatot tartalmaz, a vizsgálatban résztvevők által aláírtan és mindenütt utalva a megállapítások alapjaira (megtekintések, összevetések) a hatóságokra, a konkrét gazdálkodókra, a vámeljáráások egyéb résztvevőire, amely miatt nem merült fel kétség az abban foglaltak tekintetében. A felperes által hivatkozott gyártási engedély és a fotók a jelentéssel szemben a malajziai származásra bizonyítékul nem szolgálhatnak.

- [36] Megállapította, hogy a vámösszeget nem a vámhatóság hibájából, hanem csalás folytán nem vették könyvelésbe, így nem teljesültek a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdés b) pontjában foglalt konjunktív feltételek ahhoz, hogy az ügyet a Vhr. 871. cikk alapján a Vámkódex Bizottság elé kelljen utalni.
- [37] Rögzítette továbbá, hogy a vámtartozás utólagos könyvelésbe vétele a felülellenőrzési határozatok által megtörtént, azt a kiadmányozással egyidejűleg az elektronikus nyilvántartásban rögzítették.
- [38] A felperes és az alperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét elutasította, mert az alkalmazandó közösségi jog értelmezésében kétsége merült fel.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [39] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet és az alperesi határozatok elsőfokú határozatokra is kiterjedő hatályon kívül helyezését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a jogerős ítélet illetékviselésre vonatkozó rendelkezésének hatályon kívül helyezését és az illetékfizetési kötelezettség 1.500.000 Ft-ban történő megállapítását kérte.
- [40] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339. § (1) bekezdését, a 1976. évi 8.

tv.-rel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 14. cikk 1) pontját, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Emberi Jogok Európai Egyezményének (EJEE) 6. cikkét, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, a Vám törvény 60. § (4) bekezdését, a Vámkódex 220. Cikkét, a Vámkódex Vhr. 871. cikkét, a Vám törvény 7/N. § (3) és (4) bekezdését, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 40. § (1) bekezdését és 42. § (1) bekezdését.

[41] Előadta, hogy az alperes az eljárása során súlyosan csorbította a nyilatkozattételhez, a védekezéshez és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, mert nem, vagy nem magyarul bocsátotta a rendelkezésére az ellene felhasznált bizonyítékokat. Az OLAF-jelentést magyarul - az alapjául szolgáló bizonyítékok nélkül - teljes terjedelmében a per során is csak a megismételt elsőfokú eljárásban, több évvel a határozatok meghozatal után ismerhette meg. A jelentés mellékleteit magyarul a közigazgatási eljárásban nem kapta meg, az alapul fekvő okiratokat pedig egyáltalán, a perben sem volt lehetősége megismerni, így érdemben nem tudta vizsgálni az ellene felhozott bizonyítékok láncolatát. Hangsúlyozta, hogy az OLAF, illetve az alperes által összeállított jelentések nem minősülnek bizonyítékoknak. Az elsőfokú bíróság olyan bizonyítékokat értékelt ezáltal a terhére, amelyeket nem ismerhetett meg, és az 1/2013. KMJE alapján nem lehettek volna figyelembe vehetők. Az eljárás sérti az Alaptörvény H cikkének (1) bekezdését, a Ket. 9. § (1) bekezdését, az Alapjogi Charta 47-50. cikkei, 1976. évi 8. tv.-el kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 14. cikk 1) pontjában, és az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkében megfogalmazott tisztességes tárgyaláshoz való jogot, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését. Utalt a 8/2017. számú közigazgatási elvi határozatra, és a BH 2017.5.169 eseti döntésre.

[42] Hivatkozott arra is, hogy az alperesi határozatok sértik a Vám törvény 60. § (4) bekezdésében rögzített súlyosbítási tilalmat, mert az utólagos ellenőrzés eredményeként hozott határozat 2012. október 2. napján jogerőre emelkedett, így ettől az időponttól számított egy éven túl jogszerűen nem volt hozható vámtartozást, illetve nem közösségi adó- és díj fizetési kötelezettséget terhére megállapító döntés. Vitatta az elsőfokú bíróság megállapítását, mely szerint a miniszter által elrendelt felülellenőrzés az utólagos ellenőrzés egy formája, és vonatkozásában a Vám törvény 60. § (4) bekezdés d) pontja alapján a súlyosítási tilalom alóli kivétel esete állt fenn. Állítása szerint ez a jogértelmezés ellentétes a jogszabály céljával, és nem védi a gazdálkodók jogos érdekét az olyan eljárásoktól, amelyek a perbeli esethez hasonlóan

ötször megismétlődnek.

- [43] A Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontjára hivatkozva fenntartotta azon álláspontját, hogy nem volt jogszerű a vámtartozás utólagos könyvelésbe vétele. Előadta, hogy jóhiszeműségét az alperes is megállapította, az OLAF-jelentésből pedig kitűnik, hogy a maláj vámhatóságok tudták vagy tudhatták, hogy az áru nem felel meg a kedvezményes elbánásra jogosító feltételeknek. A néhány napos vizsgálat eredményeként összeállított jelentés alapvetően három elektronikus adatbázis - ZB1, ZB2, K2 - összevetésén alapul. Ezt a maláj vámszervek is megtehették volna, tehát nem tanúsították a tőlük elvárható, kellő körültekintést, és az utólagos könyvelésbe vételt a származási ország vámszerveinek hibája is kizárja. Hangsúlyozta, hogy nem derül ki a jelentésből, hogy az exportőrök az áru származására vonatkozóan szolgáltatott hamis adatot, mert megállapítása szerint a feladó személye volt kínai, nem pedig maláj. Az áru származására (és nem feladójára) vonatkozó, exportőr által szolgáltatott adat esetén van csak helye az utólagos könyvelésbe vételnek, mert ez zárja ki a külföldi vámhatóság hibájának megállapíthatóságát.
- [44] Előadta, hogy az alperesi határozatok és az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Vámtörvény 7/N. § (3)-(4) bekezdéseit, az EJEE 6. cikkét és az Alapjogi Charta 48. cikkét, mivel a vámhatóság nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének, nem tisztázta kellő mértékben a tényállást, illetve bizonyítatlan tényt értékelt a terhére. Kifejtette az EUB C-407/16 Aqua-Pro ügyben hozott ítélete alapján, hogy az OLAF-jelentés olyan bizonyítóerővel rendelkezik, mintha azt az alperes maga készítette volna, azonban nem tartalmaz elégséges bizonyítékot ahhoz, hogy tisztázottnak minősüljön a tényállás. Az elsőfokú bíróság meg sem kísérelte tisztázni, hogy míg az OLAF 744 átszállított konténert említ, addig a jelentés 6. oldala azt állítja, hogy a K2 (Malajziából exportra bejelentve) nyilvántartás és a ZB1/ZB2 nyilvántartás összevetése alapján csupán 332 Kínából származó, a szabadkereskedelmi övezeten csupán átszállított konténer került azonosításra. Tisztázatlan tehát, hogy a felperes által importált konténerek egyáltalán érintettek-e a csalással. A jelentéshez érdemi bizonyítékok nem kerültek csatolásra: az OLAF által készített, szerkeszthető excel táblázatok, néhány email az OLAF és a maláj vámhatóság között és a MITI szemléiről szóló jelentések nem minősülnek ezt megalapozó bizonyítéknak. Bizonyossággal kijelenthető, hogy az OLAF számos okirattal és egyéb bizonyítékkal rendelkezhet, amire megállapításait alapozta, azonban ezek közül egyet sem csatolt az alperesnek megküldött jelentéshez, így a vámhatóság és elsőfokú bíróság sem rendelkezett azokkal a bizonyítási eszközökkel, hogy önállóan mérlegelje az OLAF

megállapításait. Súlyosan jogszabálysértő ennek folytán az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy „jogszabályi vélelem az, hogy az általa elvégzett vizsgálatban foglaltak a valóságnak megfelelnek”. Az elsőfokú bíróság ezáltal nem csak a Vám törvény 7/N. §-át sértette meg - amely szerint a bizonyítási teher a vámhatóságon van - hanem a Pp. 336/A. § (2) bekezdését, és az ennek értelmezésére kialakult joggyakorlatot [Kúria Kfv.III.37.582/2016/16.] is. Utalt arra továbbá, hogy a mérlegelés nélkül terhére kötelezően kiszabandó 50%-os vámigazgatási bírságra tekintettel a jelen eljárás az Engel-kritériumok alapján büntetőjogi jellegű közigazgatási ügynek minősül, arra az EJEE 6. cikk 3. bekezdésében rögzített ártalmatlanság véelme irányadó. Ez ugyan önmagában nem zárja ki a teljes bizonyosságnál alacsonyabb szintű bizonyítottságot, de azt igen, hogy a bíróság contra legem - Pp. 336/A.§ (2) bekezdésével ellentétes - jogalkalmazói véelmet állítson fel olyan esetben, amikor a bírósági eljárásban a tényleges bizonyítékok egyáltalán nem állnak rendelkezésre.

- [45] Fenntartotta azon álláspontját is, hogy új tény, körülmény alapján az alperes a Vám törvény 7/D. § (2) bekezdése szerinti határidőt kijátszva a 2013. június 19. napján elrendelt első felülellenőrzés jogerős befejezését (2014. május 5.) megelőzően, de az OLAF-jelentésről való tudomásszerzését követő 6 hónapon túl a Vám törvény 7/D. § a) pontja alapján rendelte el a második felülellenőrzést 2014. április 9-én, ezzel visszaélésszerűen gyakorolta ellenőrzési jogát és hozott rá nézve súlyosabb határozatot.
- [46] Továbbra is állította, hogy a felülellenőrzési eljárása a Vámkódex Vhr. 871. cikke alapján az ún. Vámkódex Bizottság rendelkezett hatáskörrel, mivel a teljesültek a Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti feltételek, az alperes eljárása közösségi jogszabály alapján végrehajtott közösségi vizsgálat eredményeivel függött össze és több behozatali vagy kiviteli művelet tekintetében, de egyazon hiba következtében az érintett személytől be nem szedett összeg eléri vagy meghaladta az 500 000 EUR-t.
- [47] Ezen túl sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az Itv. 42. §-ban rögzített illetékmaximumot meghaladó elsőfokú eljárási illeték megfizetésére kötelezte.
- [48] Indítványozta továbbá, hogy a Kúria előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen az EUB előtt a Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontja és a 883/2013 EU Euratom rendelet 11. cikke értelmezésére.
- [49] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [50] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [51] A Pp. 271. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát a fél jogszabálysértésre hivatkozással kérheti. A felülvizsgálati eljárásban a Kúria azt vizsgálja, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt körben jogszabálysértő-e.
- [52] A Pp. 275. § (1) - (4) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozatot a rendelkezésre álló iratok alapján, a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül, bizonyításnak nincs helye. Az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással nem bíró eljárási szabály megsértésének kivételével a jogszabálysértő jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és ha a döntéshez szükséges tények megállapíthatók, helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz, egyébként az ügyben eljárt elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozathozatalára utasítja.
- [53] A Kúria a tisztességes hatósági eljárás részét képező iratmegismerési és az ezzel összefüggő védekezési jog sérelmének vizsgálatakor megállapította, hogy a felperes a második felülellenőrzést lezáró részjegyzőkönyv mellékleteként kapta meg 2014. május 13-án az OLAF zárójelentést (Final Report) és annak magyar fordítását, a Mission Report angol nyelvű anonimizált változatát, továbbá egy excel táblát, amelyet a magyar vámhatóság állított össze a felperest érintő szállítmányokról (a szintén csatolt thaiföldi minisztériumi levél a per tárgyával nem függ össze). Az alperes a K.33.481/2015. számú perben 2015. július 3-án, valamint a megismételt elsőfokú eljárásban a K.31.248/2018. számú perben 2018. június 26-án csatolta a Mission Report és ezek mellékletei egy részének magyar nyelvű fordítását, valamint ezen iratok - felperes részére szánt - anonimizált (kitakart) változatait, 2018. szeptember 12-én csatolta továbbá az OLAF jelentést DVD lemezen, melyet a felperes utóbb megtekinthetett.
- [54] A felperes a közigazgatási eljárásban az alperesi határozatok alapjául szolgáló iratok jelentős részét anyanyelvén nem ismerhette meg, ezáltal a vámhatóság az alapvető garanciális jellegű, anyanyelv használatához, az iratok megismeréséhez és ezek által védekezése előterjesztéséhez való ügyféli jogait megsértette [Kfv.I.35.234/2017/7. számú ítélet].
- [55] Mindemellett a Kúria az OLAF-jelentés és mellékletei alapján megállapította, hogy a felperes alappal hivatkozott arra, hogy azok nem bizonyítják, hogy a perbeli határozatokkal érintett, szabad forgalomba helyezett áruk Kínából származtak.
- [56] A Kúria a hatályon kívül helyező végzéseiben rögzítette, hogy

az OLAF-jelentés ugyanolyan feltételekkel értékelhető bizonyítékként, mint a magyar hatóságok jelentései [BH 2017.169]. Jogszabályi alap nélküli ezért az elsőfokú bíróság megállapítása, hogy a jelentésben szereplő adatok valódisága mellett vélelem áll fenn. Az OLAF által készített jelentések bizonyítóerejének, az abban foglaltak valódiságának megítélése ugyanolyan szempontok szerint történik, mint a nemzeti hatóságok által készített jelentéseké. Ezek vonatkozásában is követelmény egyrészt, hogy bizonyítékokon alapuljanak, másrészt a jelentésben szereplő megállapítások alapjául szolgáló bizonyítékok az ügyfél számára megismerhetők, ellenőrizhetők legyenek.

- [57] A Vámtörvény 7/N. § (3) bekezdése kimondja, hogy az ellenőrzést végző vámszerv köteles a tényeket, körülményeket, adatokat értékelni, az ellenőrzött ügyfelet, képviselőjét, alkalmazottját az ellenőrzés során tett megállapításairól tájékoztatni. Az ellenőrzést végző vámhatóság köteles az ellenőrzött ügyfél által felajánlott bizonyíték visszautasítását előzetesen szóban, majd az ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvben írásban is indokolni. A (4) bekezdés értelmében az ellenőrzést végző vámszerv a tényállás tisztázása során az ellenőrzött ügyfél javára szolgáló tényeket is köteles feltárni. A nem bizonyított tény, körülmény az ellenőrzött ügyfél terhére nem értékelhető.
- [58] A Kúria álláspontja szerint a perbeli esetben az OLAF-jelentés akkor lett volna alkalmas a felperes által szabad forgalomba hozott áru kínai származásának megállapítására, amennyiben az áru útja abban, illetve az annak alapján meghozott közigazgatási határozatban bemutatásra, és bizonyítékokkal alátámasztásra kerül. Az elsőfokú hatóság, az alperes és az elsőfokú bíróság döntésének indokolása kizárólag a csalás bemutatására korlátozódott, de nem egyediesítette, és bizonyítékokkal nem támasztotta alá azt, hogy az adott 11 szállítmány vonatkozásában mely konkrét bizonyítási eszközök igazolják, hogy a számlák, a MITI által kiállított tevékenység engedély és az áru ellenértékének maláj gazdálkodó részére való átutalása ellenére a szabad forgalomba hozott áru kínai volt. A vizsgálati részjegyzőkönyvhöz csatolt, a vámhatóság által az OLAF-jelentés alapján készített táblázat ugyan konkrét adatokat tartalmaz, de az azok alapjául szolgáló bizonyítékok nem állnak rendelkezésre. Ezek hiányában pedig a vámhatósági határozatok és a jogerős ítélet is megalapozatlan.
- [59] A Kúria a Vámtörvény 60. § (4) bekezdésében foglalt súlyosbítási tilalommal kapcsolatban - részben eltérő indokok alapján - osztja az elsőfokú bíróság álláspontját, mely szerint az adott felülellenőrzés során ez a törvényi rendelkezés nem volt alkalmazható. A Vámtörvény „Jogorvoslat” címmel tartalmazza, hogy „A vámhatóság a jogszabálysértő

határozatát - amennyiben azt a vámhatóság másodfokú szerve vagy bíróság nem bírálta el - a vám- és adójogszabályokban meghatározott elévülési időn belül módosíthatja vagy visszavonhatja" [60. § (1) bekezdés]. „Amennyiben a jogorvoslati kérelemmel megtámadott határozat részben jogszabálysértő, a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság - amennyiben az ügy körülményei ezt lehetővé teszik - csak a jogszabálysértő megállapítások tekintetében semmisíti meg a határozatot, egyebekben azt helybenhagyja vagy megváltoztatja" [60. § (2) bekezdés].

[60] Ezen rendelkezések az első- és másodfokú eljárásban történő, korábbiól eltérő tartalmú döntés meghozatalát teszik lehetővé. Ezek vonatkozásában mondja ki a Vámtörvény 60. § (3) bekezdése, hogy „Ha a személyi, tárgyi vagy a tényállásbeli elemek bármelyike megváltozik az alapeljáráshoz képest, a vámhatóság által hozott határozat nem módosításnak, hanem új határozatnak minősül". Az ilyen értelemben új határozatnak minősülő határozatra vonatkozik a Vámtörvény 60. § (4) bekezdésében foglalt súlyosbítási korlátozás, mely szerint „Ha a korábbi utólagos ellenőrzés eredményeként határozatot hoztak, a határozat jogerőre emelkedésétől számított egy éven túl nem hozható olyan új határozat, amely vámtartozást, illetve nem közösségi adó- és díj fizetési kötelezettséget az ügyfél terhére állapít meg." Azonban ezt a súlyosbítási tilalmat a Vámtörvény 60. § (4) bekezdés d) pontja alapján nem kell alkalmazni, ha az utólagos ellenőrzésre az adópolitikáért felelős miniszter utasítására kerül sor.

[61] Ezen rendelkezések alapján a Kúria megállapította, hogy az adópolitikáért felelős miniszter által elrendelt felülellenőrzés során meghozott határozat nem minősül a Vámtörvény 60. §-a szerinti jogorvoslati eljárás keretében meghozható határozat visszavonásának, módosításának, másodfokú határozatnak, ezért nem minősülhet a 60. § (3) bekezdése szerinti új határozatnak sem, így jelen ügyekben sem a súlyosbítási tilalom, sem pedig az az alóli kivétel nem volt figyelembe vehető.

[62] A felülellenőrzés olyan speciális ellenőrzés fajta, amelyet a 7/D. § (1) bekezdésében megjelölt szervek - így például az a) pont szerint az adópolitikáért felelős miniszter - ellenőrzéssel lezárt időszak tekintetében rendelhetnek el, az itt megjelölt okok fennállta esetén. Önálló okként nevesíti a 7/D. § (1) bekezdés c) pontja azt, ha a vámhatóságnak olyan, a vámtartozást befolyásoló új tény, adat, bizonyíték jut a tudomására, amely a korábbi ellenőrzéskor nem volt ismert. Ebben az esetben a felülellenőrzés lefolytatására a NAV vezetője adhat utasítást. A Vámtörvény 7/D. § (1) bekezdés a) pontja szerint azonban a közigazgatási hierarchiában felette álló adópolitikáért felelős miniszter bármely okból, törvényi

korlátozás nélkül jogosult a felülellenőrzés elrendelésére, a törvény az általa elrendelt eljárásra, a hozandó határozat tartalmára nem fogalmaz meg - ehelyütt - korlátozást. Emellett rámutat a Kúria, hogy - a Vámtörvény 7/E. § (2) bekezdés második mondata szerint - ha a vámhatóság az ellenőrzés megindításáról szóló előzetes értesítést mellőzi, az ellenőrzés a megbízólevélnek az ügyfél részére történő átadásával kezdődik. A második felülellenőrzés elrendelése (amely jelen esetben 2014. április 9-e volt) és az ellenőrzés kezdő időpontja, vagyis a megbízólevél átadása (amelyre a jelen esetben 2014. május 6-án került sor) tehát nem esett egybe, az első felülellenőrzés a második megkezdésekor már jogerősen lezárult (2014. május 5.), így az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg azt is, hogy a második felülellenőrzés lefolytatása jogszerű volt, és az eljárás megindításának határidejére a Vámtörvény 7/D. § (2) bekezdése szerinti, az okról való tudomásszerzéstől számítandó 6 hónapos időkorlát nem volt alkalmazható.

[63] A Kúria nem találta megalapozottnak e körben a visszaélésszerű joggyakorlásra történő felperesi hivatkozást sem. A NAV elnöke által elrendelt első felülellenőrzésre irányadó súlyosbítási tilalom észlelését követően a miniszternek törvényes lehetősége volt a jogos vám és adó megállapítása érdekében újabb eljárást elrendelni. A felülellenőrzésre vonatkozó szabályok betartásával folyó eljárás és az annak alapján hozandó határozat nem minősülhet joggal való visszaélés eredményének.

[64] A Kúria ezt követően - az alperesi határozatok megalapozatlansága miatt csupán elvi élel - vizsgálta, hogy az adott áruk kínai származásának bizonyítottasága esetén a vámtartozás Vámkódex 220. § (2) bekezdés b) pontja szerinti utólagos könyvelésbe vétel kizártsága, illetve ezzel kapcsolatban a nemzeti vámhatóság eljárás lefolytatására vonatkozó hatásköre fennáll-e.

[65] A Vámkódex 220. cikk (2) bekezdése szerint „A 217. cikk (1) bekezdésének második és harmadik albekezdésében említett esetek kivételével, nem történik utólagos könyvelésbe vétel, ha: (...) b) a jogszabály szerint járó vámösszeget a vámhatóság hibájából nem vették könyvelésbe, amit a jóhiszeműen eljáró, a vámáru-nyilatkozatra vonatkozó hatályos jogszabályokban megállapított rendelkezéseket teljesítő, megfizetésért felelős személy nem észlelhetett.

Ha az áru preferenciális státusza valamely harmadik ország hatóságait magában foglaló adminisztratív együttműködés rendszerének keretén belül kerül megállapításra, az igazolás ezen hatóságok általi kiadása - amennyiben az hibásnak bizonyul - olyan hibának számít, amely az első albekezdés értelmében nem volt észlelhető.

A hibás igazolás kiadása azonban nem számít hibának, ha az igazolás

az exportőr által szolgáltatott adatok hibás feltüntetésén alapul, kivéve különösen, ha nyilvánvaló, hogy a kiadó hatóságok tudatában voltak vagy tudatában kellett volna lenniük annak, hogy az áru nem felel meg a preferenciális elbánásra jogosító feltételeknek.

- A kötelezett hivatkozhat jóhiszeműségére, ha bizonyítani tudja, hogy - az adott kereskedelmi műveletek során - kellő körültekintéssel járt el annak érdekében, hogy minden, a preferenciális elbánáshoz szükséges feltételnek megfeleljen.
- A kötelezett azonban nem hivatkozhat jóhiszeműségére, amennyiben az Európai Bizottság az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában értesítést tett közzé, amely szerint kétség merült fel a preferenciális elbánásnak a kedvezményezett ország részéről történő megfelelő alkalmazását illetően."
- [66] Ezen komplex rendelkezés értelmében tehát nem fizetendő vám, ha a nemzeti vagy külföldi hatóság hibájából maradt el annak könyvelésbe vétele, és a fizetésre kötelezett ezt nem észlelhette, illetve jóhiszeműségét bizonyítja.
- [67] A perbeli esetekben a vámkülönbözet az OLAF-jelentésen alapuló alperesi határozatok szerint abból származott, hogy az exportőrök megtévesztették a maláj hatóságot, amely ezáltal a preferenciális vámra jogosító igazolást kiállította. A felperes álláspontja szerint Port-Klang szabadkikötő és a maláj fővámterület elektronikus adatbázisainak összevetésével, néhány nap alatt a csalást kiderítette, így arról a maláj vámhatóság nyilvánvalóan tudott, vagy tudhatott. Ezzel szemben az alperes arra hivatkozott, hogy a hiba az exportőrök „hibás”, csalásra irányuló adatszolgáltatásán alapult, amelyet a hatóságok nem észlelhettek.
- [68] A Kúria mindezek vonatkozásában hangsúlyozza, hogy a vám utólagos könyvelésbe vételét kizáró feltételek vizsgálatát ugyanolyan módon kell a hatóságnak vizsgálnia, mint bármely, más kérdést: a felperes által beszerzett termékek kínai származásának bizonyítottsága esetén - fel kell tárnia, hogy a külföldi hatóság nyilvánvalóan tudott, vagy tudhatott-e az exportőrök csalárd magatartásáról. Vizsgálnia kell a felperes jóhiszeműségének megítéléséhez szükséges tényeket, továbbá azt, hogy az Európai Bizottság az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában értesítést tett-e közzé, amely szerint kétség merült fel a preferenciális elbánásnak a kedvezményezett ország részéről történő megfelelő alkalmazását illetően. Megállapításait bizonyítékokkal kell alátámasztania.
- [69] Csak az így lefolytatott vizsgálat és bizonyított tények alapján dönthető el, hogy a vámtartozás utólag könyvelhető-e, illetve ezzel összefüggésben az ügy a Vámkódex Vhr. 871. cikke alapján az ún. Vámkódex Bizottság elé utalandó-e.
- [70] A Kúria az alperesi határozatok megalapozatlanságára

figyelemmel az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére szóló indítványt elutasította, mert a hivatkozott közösségi jog értelmezése a felülvizsgálati kérelem elbírálása során nem vetett fel kérdéseket.

[71] Mindezek folytán a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet az alperes határozatait hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

[72] Az elsőfokú hatóságnak a felülellenőrzést a Kúria végzésében foglaltak szerint kell lefolytatnia, bizonyítékok alapján kell a felperes vámkötelezettségét megállapítania.

A döntés elvi tartalma

Az OLAF jelentése alapján elrendelt felülellenőrzés során meghozott határozatnak is bizonyítékokon kell alapulnia.

Záró rész

[73] A Kúria az alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes elsőfokú és felülvizsgálati perköltsége megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja, valamint (5) bekezdése alapján határozta meg.

[74] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentesség alkalmazása a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli.

[75] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

[76] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdése alkalmazásával tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2020. február 27.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Stefancsik Márta sk.
előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró